JEAN BARBIER

JESUS JAUNA ETA JON DONI PETRI

(Josu Jauna eta Kepa Deuna)

(Lapurdieraz)

19.—EREGINA BAT OIHANEAN

Behin batez, baziren jaun-andre batzu aberatsak. Nechka bat izan zuten, "Maria Balentina" eman baitziotzen izena.

Ama hil zen hamaborts urtheren buruan, eta beriz ezkondu zen aita.

Bainan, bigaren andrea biziki gaiztoa athera zen neskatcharentzat. Egun batez, kanpoan aita zelarik, cheri bat il zuen andre gaichtoak, eta gero, bere jaunari eran zion Maria Balentinak hil zuela cheria.

Aitak galdatu zion beraz haurari, hean harek hil zuenez cheria? Harek, ezetz!

Zombeit egunen buruan beriz, emazteki tzar harek hiltzen du behor bat eta jaunari eraiten dio Maria Balentinak hil duela behora.

Beriz ere haurari galdatzen dio beraz aitak hean harek hil duenez behora? — Harek, ezetz!

Eta aitak sinhetsi zuen beriz ere bere haura, zeren ez zen bate gezurtia.

Andreak, orduan, herra biotzean eran zion jaunari: —Ikusten dut orai, Maria Balentinak egin guziak ongi zaizkitzula..."

Eta emaztegi tzarak, hirugaren aldian, hil zuen... "bere" haura, ezen haur bat bazuten, bigaren ezkontzakoa. Heiagorarka Joan zen gero jaunaren ganat, eta, bethi bezala, Maria Balentinaren gain eman zituen oro.

Aitak beriz ere galdeginik hean hobenduna hura zenez, ezetz eran zion Maria Balentinak. Bainan, aldi hartan, erhotu zen aita, tzarkeria egiteko baizik ez zela gehiago haren alaba zabarena. Eta, hor, bere asarean, Maria Balentinari, bi eskuak mahain baten gainean emanarazirik, esku hetako erhiak oro pikatzen dizkia, kanit handi batekin. Eta gero, egortzen du etchetik, dohala nahi duen tokira!

Nigarez oihuka ari zen neskatcha gaichoa, eskuak odoletan, oihal zerbeiten galdez, zauri izigarien lotzeko doia baderen!...

Abreki feratu zuen aitak. Eta Maria Balentinak orduan, etchetik urruntzearekin, hau eran zion aita higuinari: *—Elhori bat egiten zarizuen dazu eskutik, eta ez gero ateraturen, etcherat ni beriz itzuli arteanl*

Eta, hefestaka, odoletan, urundu zen neskatch dohakabea. Joan, joan, bethi nigarez, oihan beltz batetara heltzen da arratsean, eta, ilhunpean, zilo handi batetara erortzen. Erhiak moztuak izanez, ez zitaken nehola ere handik athera. Deuseri ezin lothalabainan! Eta gau bat izigarria ingan zuen hantchet, basa ihizien beldurean, eta zer nahi pairatzen zuela bere eskuen odolztatuetarik.

Biharamunean, toki hetako Eregea ihizarat, bere chakurrekin, heldu da oihan hartara.

Thakurak, jauzian, sartzen dira Maria Balentina zagon zilo handian, ez baitzen haur gaichoa guti hafitu! Bainan aita gaichtoa baino hobeak izan ziren chakurak. Neskatchari zaurrak milikatzen diozkate maiteki, eta badoatzi...

Bainan, egun hartan beresan, Eregeren muthilak chakurferi eman jatekoa eta, ahamenik hartu gabe berentzat, jateko hura guzia ekari zioten Maria Balentinari, oihaneko zilo hartara. Eta, hala hala egiten zuten gero, egun guzi-guziez.

Lastef kechatu zan Erege, bere chakurak mehatzen ari zitzaizkola. Eta bizkltartean, sekulan ez bezela asetzen zituen, bere ustez...

Muthil batek hor nozpeit salatzen dio chakurek norapeit bethi baderamatela beren jatekoa.

Segitu zituen beraz Eregek bere chakur maiteak... Eta nor hafitu? Erege hafitu, chakufen ondotik oihaneko ziloan sartu zelarik, ez ala neskatcha gazte bat dena odoletan kausitu zuelarik!...

Haren beraren ganik oro jakin ondoan, Erege-Jauregirat ereman zuen neskatcha dohakabea Eta, ondoan, hala maitatu zuen Maria Balentina, non bere semearekin ezkontarazi baitzuen, eta eztei edefenak egin ziran hamar egun osoz.

(Bizkayeraz)

19.—EREGINA BAT BASOAN

Bein baten, ba-ei-ziran senar-emazte aberats batzuk. Neskatila bat izan eben, "Miren Balendine" izena imini izan eutsena.

Ama, arik amabost urtegarenean il zan, eta aita ezkondu egin zan barriro.

Baña, bigaren andreak guztiz gaiztoak urten eutson neskatilearl. Egun baten, aita kanpoan zala, txari bat, il eban andra gaiztoak, eta gero, Miren Balendine'k txarfia il ebala esan eutsan senarari.

Aitak, beraz, umeari itaundu eutsan ea txarfia il ebanentz? Arek, ezetz.

Egun batzukarenean ostera bere, emakume txar arek ilten dau beor bat eta ba-diñotso senarari Miren Balendine'k beora il dauala.

Aitak, ostera bere, umeari itaunduten dautso ea beora il dauanentz?—Arek, ezetz!

Eta aitak sinistu egin eutsan beren umeari, ez zalako bapere guzurtia.

Andreak, orduan, biotzean kurukea ebala, onan esan eutsan senarari:

—Orain ikusten dot Miren Balendine'k egiñiko gustiari ondo deritxozula zuk...

Eta emakume dongeak, irugarenekotan, il egin eban... "bere" umea, ume bat eben-eta, bigaren ezkontzakoa. Alaurika joan zan gero senarragana. eta, beti legez, Miren Balendine'ren gain ezarri eban dana.

Aitak, bafiro bere, ea ifuduna zanentz itaundurik, ezetz esan eutsan Miren Balendine'k. Baña, ordukotan, burutik egin yakon aitari, bere alaba gaiztakeria egiteko baño ez zala-ta. Eta, aor. bere asafean, Miren Balendineri esku biak mai baten ganean imini erazorik, eskuetako atzamaf gustiak ebagiten dautsoz ganibet andi bategaz. Eta gero, etxetik bialduten dau, doala nai daun lekura!

Negarez gafaisika eragoyon neskatila gaisoak, eskuak odoletan, zapiren bat eskatuten, zauri irugafiak lotuteko beste edolabere!...

Aitak, aberekiro, jaufti egin eban etxetik. Eta Miren Balendine'k, orduan, onan esan eutsan aita gofotogafiari: *—Arantza bat sartuko al yatzu eskutik, eta ez al dozu gero ateako ni bafiro etxera atzera etofi artean!*

Eta, biortuta, odoletan, zorigaiztoko neskatilea urundu egin zan.

Joan, joan, beti negafez, baso itzal batera elduten da arratsean, eta, ilunetan, zulo andi batera jausten. Atzamarak ebagita zituzanez, ezin zeitekean ezelan bere andik urten. Ezeri ezin oratu, ara bere! Eta gau izugafi bat igaro eban antxe, basa-piztien bildurez. eta bere esku odolduetarik ezin esan -alak jasaten.

Biaramonean, leku aetako Erregea elduten da baso atara eizatan, bere txakurakaz.

Txakurak, ikotika, Miren Balendine egoan zulo andian sartu ziran, ez baitzan bestelako ikarea ez eban ume gaisoak artu! Baña aita gaiztoa baño obeak izan ziran txakufak. Neskatileari zauriak miazkauten dautsez maitero, eta ba-doaz...

Baña, egun atan bereatan, Eregearen mutilak txakurferi jatekoa emonik, a jatekoa, eurentzat aokadarik artu barik, Miren Balendine'ri ekafi eutsen gustia, basoko zulo atara. Eta, arexetara egiten eben gero, egunaro-egunaro.

Arik lastef, Erregea keskaz jafi zan bere txakurak gerogo egozala-ta. Eta ofaitiño, egunoz ez legez asetuten zituan, bere ustez...

Aof; gazenean mutil batek salatuten dautso txakufak nora edo ara eroaten dabela beti euren jatekoa.

Beraz, Erregea jafai egin yaken bere txakuf maiteari... Eta nor afitu ez? Eregea zurtzauta gelditu zan txakufen atzean basoko zuloan sartu zanean, eta zulo atan neskatila gazte bat dana odoletan aurkitu ebanean!...

Arepanik beraganik gustia jakin ostean, Erege-Jauregi'ra eroan eban neskatila zorigaiztokoa. Eta gero, Miren Balendine maite bere maite ebanez, bere semeagaz egin eutsan ezkontzea, eta eztegu edefenak egin ziran amar egun osoan.

(Jafai tzeko)

Bizkayeratzalea,
GARO'TAR BERNARTA M.

ATZALGARIAK.—"Herra" (L), "kurruka" (B), renco r: "heiagoraka" (L), "alaurika" (B), dando gritos de dolor; "hobendun" (L), "erudun" (B), culpable; "kanit" (L)—"iel erdera—, gañueta (B)—del castellano "cañivete"; "zilo" (R), "zulo" (B), agujero; "bederen" (L), "edolabere" (B), siquiera, a lo menos "heres taka" (L), arrastrándose (sin embargo, más parece tener en cuenta la acepción de "contrayéndose de dolor", y por eso se ha traducido por "biortuta"); "pairatu" (L), "jasan" (L), sufrir; (se ha adoptado la voz "jasan" para el texto vizcaíno, por su mucho uso actualmente); "ihiza" (L), "eiza" (B), caza.

Bertin Deuna, Sithieu'ko lekaipurua

Rhin Ibayaren ondoan dagon Goldenger erian jayo zan Bertin. Kistartasunaren arnupean erne zaindurik azi eben gastea gurasoak.

Gurasoengandik etorkiozan aberastasunak alde batetik ez soñean zitun ederrasunak besterik, ludi onetako atsegiñetan garai osoa eskeintzen eutsoen. Alabere, atsegin orein amesak ez eutson egin iñoiz zarastadi aundirik gogoan. Eleiziburuetara ta otoitzetara zaletu zan txikitandik.

Bere aldeko eban Omer deuna. Deun au, ba, gizarteko kezka ta buruausteak itxita, Luxeu'ko lekaidetxe ospatsura joan zan. Ari jafaika joan zan be Bertin Berekin eroan zituan alakide bi: Momelein eta Ebertran. Irurak bildu ziran lekaidetxeaberabesean.

Bosteun baño lekaide geyago egozan lekaidetxean. Gotzonena bezain garbia zan areik egiten zuan bizitza. Lekaide zintzo areitan aurkitu eban Omer'ek eta bere lagunak, eredutzat. Aurki igon zan gazte zoyo arren mailarano gure gastea, bai apaltasunean, bai era gustitariko ildueatan eta baitabe otoi-zaletasunean. Afiturik egozan bere lagunak derndasunean arek egiazan aurrerakunta afgaiak ikuski.

Lekaidegoiztza emaitu yakonean, lekaipuruaren agindura, Bere lagun biekin batean gaiz egin zan Bin bitaftean. Omer deuna Terobana'ko gotzain zan eta aren txukuntzearen beaf aundia eukan lufalde arek. Sinismenaren bafirik ez eben argiak. Lagunzale azkaren beaf aundia eukala Omer deuak-eta, arengana bialdu zituan lekaidepuruak Bertin. Momelein eta Ebertran.

Besozabalka ta maiteki artu zituan Omer'k langile gasteak. Neke aundiak jasan zituen an. Antzinatik landugabe zegoan lufalde sastrakatua zan, ba. Lastef etdu zan, ofatio, lan burutsuaren bidez; ainrearen arbitara. Sinesgabeak irabazteko erabiltzen zitun ikerbide onenak bigunlasuna ta apaltasuna ziran. Egite garbi ta zintzoak eroaten zituen beti aurretik.

Biurtze arigafiak zirala-ta, alde gustitaraino zabaldu zan Bertin deunaren izena. Ostera ugarlak yoakiozan nunaitik. Zaldun aberats eta aundizketako bat aurkeztu yakon bere semea lekai-izenduna. Jaungoikuaren aintzan zerbait bertan egiteko, lurrode zabal bat eman eutsan Omer'ek. Au izan zan lekaide ospatsuaren sorkundea. Otoyari ta ilduari buruz emon yakozan an biltzeko lekaidetxe bat eregtea erabagi eban Omer deunak eta Bertin ipifi gura izan eban beraren lekaipuru. Onek, baña afenga ta afenga aldendu-arazi eban bere buruagandik lekaipuruaren izendapen ori.

Geroago, ofatio, 950'garren urtean Novon'go gotzain Elol deuna il zan eta aren ondorengo autezti izan eben Momelein lekaipurua. Bertin, bañiz, lekaidetxe aipatu aretako buru. Onen ardurapean beronaka bafeatu zan lekaidetxearen izena. Begiramen aundiko zaldun aberats askok be bildu ziran lekaidetxearen arauetara. Laste ere gi beaf izan eben lengoaren albuan bigaren etxea. Geroxeago, bañiz, irugarena. Etziran, ba, naikoa lengoak, ara aurkeztu ziran danak artzeko. Ainbesterañokoa zan lekaitsetxearen izen ona.

Aolkuak baño safiago erabiltzen zituan egiteak ardurapekoentzat jafaibide. Bizigarriago ta baña, bakiko egin ziran bere ekautz.

Zartzaroak eta bere buruari emotsozan zigorfakldiak eta ilunak oro auldu eben zeikenerakoan gure deuna. Atseden osoan bere buruaren egintasunari bakafik egon nai-ta, bere ikasle Erigoberta'ren eskuan itzi eban lekaipurutza. Afezkero gabez eta egunez otoitzean emoten eben denpora.

Aldi atan Walbert kondea joaten zan urteoro Bertin deunaren onaak artuz, lekaidetxeko lekuarentzat oparitzen ta jaunartzera. Egun batez, baña, jaunartu ebaneko, bein -beñeko idazki bat eskuratu eutsoen kondeari, ta irakufi orduko, Bertin deunarenga ona jo, ta, iolez, artu barik, ganora nai zan eleizatik. Au ala-ta, egite bakanaretaz mintazu yakon bere bere lagun bat Bertin deunari. Ara zer erantzun eutson onek: "Artu dau oraingoz Jaungoikuagandik berak, urteko arrenaren ordain zatxa". Its onek oguzi zituanekoxe, ara nun irisien dan kondearen atsotena bere nagusia zaldi gaineko jausita zefaldo tinkatu zala lufean esanaz. Ardao pitin bat eskatu eban Bertin deunak, eta kondearen otseñari esenezi eta ofen onenaz emonaz gero, nagusiarengana biztuta, ana, biztuta gero, bata, ardao onegaz nagusiaren ezpanak ezotoz hastetik zolga Walbert gaifi ori. Eta bere kemena garbitu zan!

Afezkoroko egunak otoyari emonak izan ziran. Larogetamaf urte zitula il zan 709 'garen urteko iraila-5'an. Martin deunaren eleizan obiratu eben. Gerozik Bertin deunaren bitaftez, alatz asko egin ditu Jaungoikuak; eben adiarazi dau deun onen deundasuna.

A.'TAR T.

EUZKELDUN TXAPEL OLA
Boinas Elósegui
TOLOSA

TXIKORO (ACHICORIA) BAKE

Fábrica de escopetas finas de caza. Etxeak'ko suizkilu berezijen olea.
AGIRRE Y BASTIDA
Eibar.—Gipuzkoa

INGI BILDEGIA
Papelería del Oria
MORAIZ'TAR JOSEBA MIRENA
Teléfono, 354. TOLOSA

Sasi - Koipetsu

Azila azken-agurka joyan aren, etxian layetarako iradurik etzan. Gari-ereten asi barik egozan auzunian.

Mariefos'ek minduten zan aren, Pepe bere senarak esaten eutsan: itxaron daigun pizka baten, auzuak ercin dagijezan arte. Eta gero deruko dautsegue, ta beingo baten ereingo doguz.

Esan eta egin, Pepe gixagaxua mafekoi bixi zan auzoarekaz-eta, layetarako deiu ebazan auzotarak beste erantzun eutsen, euzko-langiliak bata-bestiari lagun dutia bidezko zala-ta; batez be euzko -lugin-zaliak alkar ondo artuta jarartu bear dabela, beste arotzakandik ezegaiia itxaropen aundirik-eta.

Urengo eguinan juan yakozan deturiko layarijak, eta zoyak ebagi ondoren ekin eutsen. Pepe egurataxuba pozik ebilan alako auzo-lagun onak layetan yazian ikusi ebazanian, eta Mariefos'i esan eutsan: Ikustozu zelako auzo-lagun onak daukaguzan? Gero bazkaritan baba-zukuaren ganerako, urdai-azpiko, lukainka ta abarr egaz sarten bete koipetsu imiñiko dozu.

Pepe'ek ortzakaz bere atzarkol erpiñei miñika ifarduba, bere kolkorako oldoztuten eban: andereakaz ezpayan asizkero eztago gauzonik bai, ta neure lanera noyan, eta gero ikusiko dogu iminden daben edo ez.

Egerdi aurian ikusi eban Mariefos zimera bat besuan ebala ardau bila salokira joyala. Sukaldera juan eta obijan bera bota ebazan ontzijetan egozan ur garden gustijak; eta bafiro bere lanera urten zan.

Amaikijak jo ebenian, buruko txapelak kenduta agurtu eben Ama Neskutza, ta jafayan bazkaltzera danak etxeratu ziran.

Mariefos'ek mai biribila gertu eukan, eunezko zapi zurujagaz estalduta.

Pepe'k, oturea eban lez, jatauteko otoyak egin ebazan. Eta beriala asi zan baba-zukua azpileratuta jaten. Baba-zukua bakarik ikusi ebanian, itun eta ixilik egozan zan, aldi txar batek artu ixan bai-teban.

Bere lagunak zerbait arituta ifandu eutsen, ia zer gertetan yakon. Beran, onduban, jardetsi eutsen: ixilik eukireko ulertian egonazanaren, ze ryazo dan esan egin biaf dautzubek. Egeurdi-aurian sukaldera etofi naz, eta lapikua irakiñaren irakiñaz, zalda gustija lufunetan juakela idoro bat.

Barkatzaile dana legortuta, erretako arjas kuan aurkitzen ixan da.

Antoxin bete ur botateko ur garden birla asi naz, baña tantakarik be eztot idoro. Eta orduban, abarkak beratzen euki dodazan galdaratik artuta antoxin bete ur loi bota dautsat. Eta orain, ¡nok jango dau, ba, au?

Langilei entzun ebenak jateko gogo gustija kendu eutsen. Mariefos be asafetu zan alako zentzun bakokerijarik umitak be eztabela egiten-eta.

Atsuak, orduban, mar-marka baten, urdai zati batzuk eta lukainka bi ekafi ebazan. Urdai-lukaiñkoi, afautza batzuk irabijauta ganetik bota eutsazan, eta oneitara iñoz egin ixan ebenik sasi-koipetsurik gustija ordez.

Orduban, Pepe'k, kiñu egiñaz, mutilei esan eutsen: Ia mutilak, lenengo baba-zukua jan daigun, bai, ta gero datofanak eztauska gutxik egingo-ta.

Lastef ezagutu eben Pepe'ren guzufa. Baña naikua jan ebenian, gustijak pozik geratu ziran.

GARATE'TAR J. M.

Dantza-abesti zarrak

Euzkeraz kantauko dot nik au da lenengo bein onexek emongo dot dantzan egieko gogo...

Neskatilatxu pertxeia meriñake zuriduna, panderuaren otsian dantzan ondo dakixuna.

Gastiak ekin-ekin soraro-bedaro, zuentzat denporia etorteko dazo.

Zuentzat denporia oldo dafenian, an dago Santa Klara mojia-biaftean.

Kalia gora bera serijo-serijo, uniaren puntutik pinta darijo.

Uliaren puntutxo pinta moradua, mutilak neskiari graziosatxua.

Txiki-txiki-txikiten ta polit-politxua nexka zan ixan daiela graziosatxua.

Etori nintzanian erri onetara, enamoratu nintzan ñegi baltzetara.

Pentzamentua balitz nai mandataria, sari jakingo geunke alkaren barijia.

Gastetxu dibertidak direnakalik, zeru egunian dira gurutaran gurumutan betı.

Ofel esaten yake "murmuradoriak" Jainkuak egiñiko pobre arlotiak.

Oraingo mutiltxuak ¡bai bañidadia! Soñeko gerikuak iñok erosita.

Jostofatzen puntiak irebazte gitxi, zatez be tabernara bidia ba-daki.

Bertzo oneik be, neure erriko atso-brixkalarijen afitan baturikoak dira.

MAÑARIKO.

¡Gora Euzkera!

Bat-edo-bati didar kokolua iruituko zayo didaf ori, jauritzezagatik isunik bizkafeta tuko ez dedelako, baña jakin ezazute barne-barnetik eta indartsu irten dita beste bein ere totik esaten: noya: ¡¡¡Gora Euzkera!!! Ta didaf onek ofen indartsu irtetzen ba-dit, aberizale askok gure euzkera matia basetfurik daukatela dakustalako da.

Gure arerijuen akerak argitaratzea ongi dago, gure arerijuak egiten dizkiguten txatxukeriyak eta lotsagabekeriyak arrimarazteo, baña askotan ¡Geyegitan! gure akatzari begiratzea asten zaigu, itxu gareto gure akatzak ikusteko ta onek kalte ande dakarkiyote abertzaletasunari.

Azkatasun bidia leundu ta xamurtu biaf genuken askotan geldi egoten gera ¡zergatik? bidian igaro ezin lako sasijak arkitzen dituzulako, ta beste zeregiñik ezin legoke bezela sasi oyek kentzeko didarka galtzen degu ezarekin ere ardainean ezin lifteken asti ederra.

Eztegu ikusten gure itxutasunian, sasi oyek kentzen diguten bitartean edo kendu ezinean, diguzean bitartean, iñbiltzeko bidan egin biaf'eko lan asko daguala. Bidia biaf genuke ta oraindik garbi samaren ikusterik betetik dago ta orain aleginien ezpagera bide ori leuntzeko jazoko zaigu galuferra eldu ondoren bidia garbitzen asbiafko dugula.

¡Kendu sasi ori! ¡Kendu sasi ori! ta azke dagun bidia arantzaz betse-ta!

¡Gora Euzkadi Azkatuta! entzuten degu, entzun biaf genuken baña geyago askotan. Oraindik eztet entzun ¡Gora Euzkera! ¿Zergatik? Didaf orekin iñof asaltzen ezitalako?

Euzkeraz jakin afen oyu gutxitan entzun ditugu eta dute igual gutxiago... ta "lengua oficial" kentzeko "No hay derecho a que el "vascuence" no sea lengua oficial"; ¿Zertarako nai ete dute oyek euzkera "lengua oficial" izatea? Ez erabiltzeko? Basteftu-ta eukitzeko?

Euzkeraren "oficialidadea" eskatzen eta eztute gura euzkera erabiltzerik.

Sasi bat kentzeko eskatzen eta... zura makurtzerik bidian daren... kentzeko.

Eztezagun uste oraingo lagi... aurka jafi gabe egin dezakegun... da daukagula.

Gauf asko daukagu gebendua... eztaukagu gebenduta gure aldean... jetan etxean eta txaldietan... egitea, eztago gebenduta... trea, eztago gebenduta... Sankotxijetara jun, bai... katu ta otseintzen ezpadera... toki batera juan. Eta ... euzkeraz jakin eta... ginenaz. ¡Ezte ulertzen!...

Ara or zenbat lan egin... ez gabe daukagun. Oyek... kegu lagijen bildurik gabe... dufik gabe ta espetxien bidertzik... ren ezpaditugu ba, ¡zelako... da guria!

Abertzale izateko ezta naiko... euzko-oratza eramatea... zertarako bezela agertu bi... ta euzkotarrik... baño gogortxuago ekiteko... itzak itz, egintzak...

Zergatik gure egintzak... ba-liyate, ez legoke euzkel... ateratzeko bildufez egon...

Gure Aberija beste aberietatik... berezitzeko ezaugafija ... yogun, ba, arazo ori... euzkera nagusitzeko—bide... dun, Euzkadi gustijan euzkera... entzuten eztanean, euzkotaraz... gafingijak irakurtzen dituzun... tzaliok benetan nai badegu... eguna—ikusiko degu... erijak aurrera eramaten... rija estala azaltzen lanik... dute: "Egiten igartzen diyot..." gola".

ARI GOTZON...

ERRIJETATIK

ELGOIBAR

DEUN BARTOLOMA JAYAK. — Eleizak ospe aundiz ospatu ditu Deun Bartoloma zaindariaren jayak Goizian amaretan eleiz-estalpian ibil-deun ederra. Bartoloma aundiaren irudiakin. Ondoren jaupa nagusi edefa abesturik Perosi'ren "Eukaristica" oso ederki "Ave Maria" eta abar Azpeitia'ko Beloki abosoliak abesbakafak soluakuk abesturik. Itzaldi eder eta sakona euzkera garbian egin zigun Donostia'ko Deun Bingen txadon nagusiko txaunburu dan Bañena'tar Bingen'ek. Bukatzian gorpuzkin (relikia) mun egiteko eman zan.

Udalak ipinitako jayak gutxi gora bera, ezkusko pelota partida ederak, Zabala'k eta Mondragonenak, Ubila I eta Kortabitafte'ren aurka. Bizkaitafak irabin zuten tanto bi gaz. Iraeta txikiak eta emengo Murua'k, Azkoiti'ko Etxaniz anayen aurka; oneik irabazi zuten lau tantogaz, Sol eta Argin'ek, Afien eta Gurutzaga'en aurka; oneik irabazi zuten. Ganadu sari banaketa ere egin zan zan abere asko ta ederak bildu ziran, "txikitixa" azke dantza-sasi banaketa ere egin zan.

Lendabiziko saria atera zuten Izinf'ko Idiakez'taf Joseba'k eta Aizpurua'taf Eugenio.

Bigaren Esnaola'taf Joseba ta Julene muxilo baserriko anai-arebak.

Irugaren Osoro'taf Julen "Auztakon" baserrikua eta Larañaga'taf Jone "Kortazo" baserrikuak one sariak izan ziran gustiak. Oitura dan bezela aurkeu edefa atera zuten Afiola'taf Kiperen eta Zubiaure'taf Ixidor abertzaliak.

Txirindulariak ibiltaldi edefa egin zuten ederki ibiltzen eta olan Olarabal'daf Anastasi.

Bigaren, Muxika'taf Imanol.
Irugaren, Ostolaza'taf Luki.
Laugaren, Juaristi'taf Alberta.
Boskaren, Ansola'taf Joseba Mirena.
Seigaren, Albendi'taf Jon.
Saspigaren, Elgoro-Iribe'taf Joseba.

Gastexuen arineketa

1'go. Laskurain'daf Julen.
2'gfn. Gabilondo'taf Koldobika.
3'gfn. Zubiaure'taf Artuf.

Baita ere ibaiko jolas eta saftain eta abaf. Dantzaketa beti ugari. Uri'ko, Eibaf, eta Ondafoa'ko Eresbatzak jota, bai ta Afasate'ko dultzainerua ere.

ELEIZKIZUNAK.—Lau eunki (cuarto centenario) bete dirala Deuna Kalare leikaime-etxea egin zala ta eleizkizun ederak ospatu dira ta bertako lekaimiak. Otsegunian ilan 31'an eman die asiera gabeko zortziretan bederatzunerari Asis'taf Pantzeska Donea'ri eskeñiaz bederatzi ongi bitartian itzaldiak ere izango dira, ta Gauzufitzaliak asi il onen 7'tik, 8'ra baño egingo dute.

JAYOTZA.—Auf bat izan dute Osoro'taf Jon eta bere emaste Bafenetxea'taf Jone'k. Zorionak.

NASKALDIA.—Pozik eta gogof estutu dute artian Joseka, "Iziartxo" irakasle ta euzko-idazle afgiari. Eskerikasiko dizkigute.

Uri onetako jayak igaro ta gero Ermu'ra jun dira Bengoetxea'taf Kepe ta Unamuno'taf Elade.

Usansolo'ra, Sagasta'taf Serape.

AIXERIXA.

SANTANDER

EUZKOTARRAK IL.—Tamal aundiaz ixan dogu "Ixaro" ta "Osasuna" Bermeo'ko ixontzijak itxasoan ito dirala jakin dogunian. Gixagaxuak. G. B.

Ixontzijetan ito diran afaintzaliak, guztira bat, barriz geratu diranak ixan ziran. Bein baño safijago alkarregaz ixan dira. Ta etofi jakunean ixontzi baten bañian ebiltzean barriz galdu eben. Kontzijaz eta ofa egindu saparaka txoko bat, ...

Egi gafatz au jakijia ezta bijotzeko min txikija. Zer egingo yako, ba.

Atzeñian gintzan gintzaran geyenok. Eta geure alkar afteko autubetan gure abeft-mafasunutzaz zintzotasun agertzen... Alkafaz batzen gintzazantean, guk emen

daukagun Batzokijatzar-eta be... dafiosrietan geban. ¡Eurak... tzale zintzuen antzian, emengo... letasunatzazko ifaunak-eta egin... zan.

Aberkidiak. Atzeñijan abertzalen... ezagutzen dogunian, eztakixubede... gaz odolak zelan irakiten gentzo... zan.

Ola zan ezaguturiko anayak... terik bestera itxasuan afantzanr... la ifo-egin dirala jakinezkero, ... mala ta samiña artuko dogun, ... baten bihaftez esatekua.

Eurak, euren abertzale bixitzan... etortzen ziran gugana, gure Batzo... tan doyan jakiten eta abaf.

Eta ez ofetara gugaik ardurane... ran abertzaliak ez-biar batek ... osakaiak osakaiak auren kazkatian... Ezeren ... bitartez onetan.

¡Euzkotafak! Orain jazo dau ... toko jazokunak osakaiak emanaz ... zenarik bearik, afarik barik ... barrik gerraki diran sendi euskaldun ... te ala ta kulman bertze zaingo ... sentzerakoan lagunduren aleginak ...

Baktoxak al dauna ... ofi bildalduteko aleginak ... al daunak, asko emon leke. Gixa ... bak, bertze ixki. Baña gustijak ... Santander'ko Euzko-Batza...

Desde Alonsotegi

CONSERJERIA.—Queda abierta ... los señores socios la admisión de ... que para el nuevo conserje de la ... tiene la nuestra Juventud Vasca.

A quien le interese puede recoger ... pliegos de condiciones en el domicilio ... señor presidente.

DE FIESTAS.—Aunque algo de ... das por la falta de nuestras clásicas ... tas, se han celebrado nuestras ... San Bartolomé y San Antolín con ... concurrencia, notándose que entre los ... tantes forasteros predominaba el ... abertzale.

En la primera de nuestras ... so de gamberrismo tenemos que ... tras el recuerdo en la persona de ... nigmatizado llamado ... de nosotros, pero de estimada y ... la alegría de la fiesta. No encubrimos ... acto, pero ustedes, autoridades, ¿qué ... por el pistolerismo? ¿No es que ... ridades locales encontraron una pistola ... sus cápsulas disparadas y que ... inutilizarse aquella en la reyerta ... cisamente en la persona de ... poco es amigo nuestro políticamente ...

Las autoridades tienen la palabra.

PROCLAMAS.—En nuestra parroquia se están leyendo las proclamas de ... Manuel de Agirregoñecoa con ... Martínez las dos naturales ... Beaskoetxea. Enhorabuena adelantada.

ENTRE NOSOTROS.—Se ... entre nosotros el conocido abertzale ... bilbaíno Juliantxu de Salazar.

ACCIDENTE AUTOMOVILISTA.—Cuando se dirigía a efectuar ... nuestro ... Elwy ... el ... hay ... ferrocarril, y con el conocido cafetero y ... nuestro Ayuntamiento Eloy Rico ... su automóvil, debido a ... en la dirección, y ... de ... sufriendo solamente ... técnica facultativa.

¿QUE TAL?—¿Qué tal el ... Martín de Hurtado con su ... no, bueno, pregúnteme usted ... Ese joven de la ...

EUZKADI.

El corres...

SANATORIO SAN ESTEBAN
OYARZUN (A 10 KMS. DE SAN SEBASTIAN)
Dres. Vidarte, Larrea y ...
Tratamientos modernos de las ... des nerviosas, histerismo, ... neurastenia, intoxicaciones, ... caína, alcohol ...
Enfermos de régimen ...
Pensiones, de 15 a 40 pesetas.